

Vend sundhedssektoren, transformativ digitalisering med borgeren i centrum

Karen Marie Lyng

Senior konsulent, speciallæge, PhD, HD(O), MBA, MSCI

Søren Vingtoft

Selvstændig konsulent, ekstern lektor

Vi ser ind i en
fremtid med

Demografiske ændringer

Ændrede behandlingsmuligheder og krav

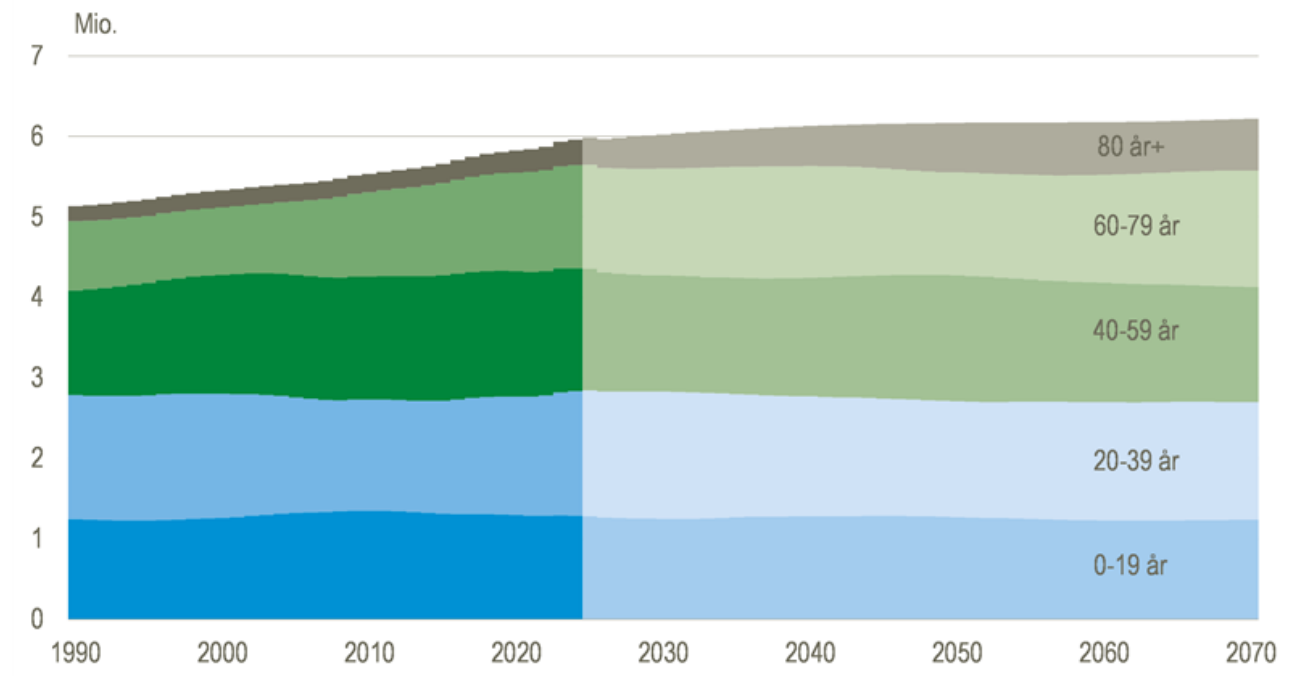
Ændrede regelsæt og lovgivning

Gennemdigitaliseret samfund/sundhedsvæsen

Demografiske ændringer

- flere ældre – flere med sygdom.....
 - mindre tilgang end afgang til arbejdsstyrken
- } Baggrund for sundhedsstrukturkommission
- men det er også en befolkning med et andet sygdomsmønster:
 - ↓ Infektionssygdomme
 - ↓ Mangelsygdomme
 - ↑ Cancer
 - ↑ Hjertesygdomme
 - med andre digitale kompetancer
 - 97% af danskere har internetadgang
 - 96% har en mobiltelefon
 - med andre forventning til sundhedsvæsenet

Befolkningen i faktiske tal til og med 1. januar 2024 og herefter ifølge 2024-fremskrivningen

Kilde: www.statistikbanken.dk/folk2 og frdk124

Ændrede behandlingsmuligheder og krav

- Mere behandling kan udføres i hjemmet
 - Dialyse
 - Kemoterapi
 - Observation og behandling af kroniske tilstande som KOL, kroniske hjertesygdomme, cancer bevægeapparatslidelser m.fl.
- Nyere lægemidler giver nye muligheder
- Understøtte mobilisering og ADL i det dagligv liv
- Undgå hospitaler med de risici de medfører
 - Hospitalsinfektioner
 - Immobilisering

Ændrede regelsæt og lovgivning

European Health Data Space (EHDS) Vedtaget af EU parlamentet i april 2024, endelig vedtagelse december 2024 medlemslandene har derefter to år til at opdatere national lovgivning og 2-4 år til implementering

- Formål
 - *Empower individuals through better digital access to their personal health data, support free movement by ensuring that health data follow people*
 - *Unleash the data economy by fostering a genuine single market for digital health services and products*
 - *Set up strict rules for the use of individual's non-identifiable health data for research, innovation, policy-making and regulatory activities*

Dvs. både primær og sekundær anvendelse

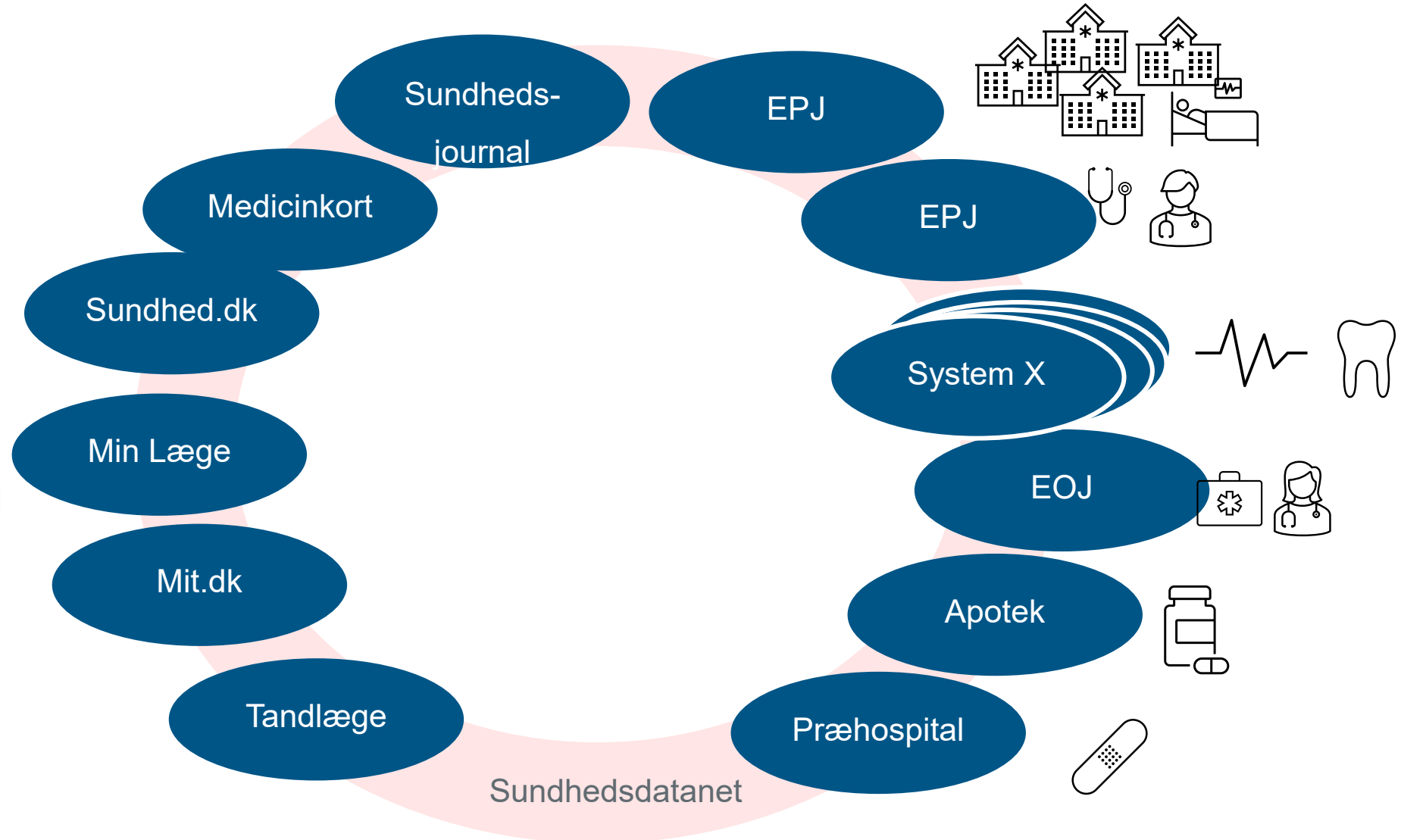
General Data Protection Regulation (GDPR) fra maj 2018

- Stiller skærpede krav til virksomheders (både offentlige og private) behandling af personhenførbare data
- Gælder når man: indsamler, registrerer, videregiver eller sletter personoplysninger

Sundhedsstrukturereform forventes vedtaget i første halvår 2025

- Ændret fordeling af opgaver
- Ændret forvaltningsstruktur

Gennemdigitaliseret sundhedsvæsen

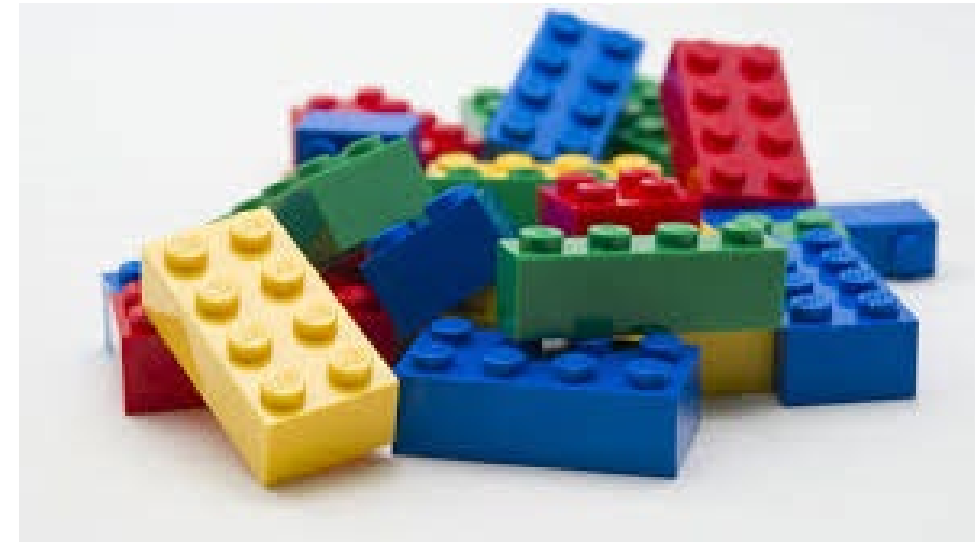
STATUS

- politisk ønske om borgernær og digitalt drevet omstilling af sundhedsvæsenet
- krav om aflastning af sygehusvæsenet
- meget mere borgerinddragelse og sammenhæng.

Eksisterende National sundheds IT infrastruktur

- Unikke ID'er:
 - Borgere (CPR)
 - Autoriserede sundhedsprofessionelle
 - Organisatoriske enheder (SOR)
- Digital signatur
- Begrænset antal terminologier og klassifikationer I anvendelse
 - På sygehuse: SKS baseret på ICD ++, ICF, NPU
 - I almen praksis :ICPC, ICF, NPU
 - I kommuner: FSIII, baseret på SNOMED CT
- Sikkert sundhedsdatanet
 - Dækker alle organisatoriske enheder I sundhedsvæsenet
 - Standardiserede beskeder (MedCom)
- Nationale registre
 - Landspatientregistret (LPR)
 - Fælles medicinkort (FMK)
 - Kliniske kvalitetsdatabaser I RKKP
- Sundhed.dk hvor borgere og sundhedsprofessionelle har adgang til data
 - Sundhedsjournalen
- Obligatoriske tekniske standarder
 - HL7 – CDA, QFDD....., APler
- **En lang række koordinerende organer**

Vi skal i fremtiden

Vende sundhedssektoren

Borgeren i centrum

Transformativ digitalisering

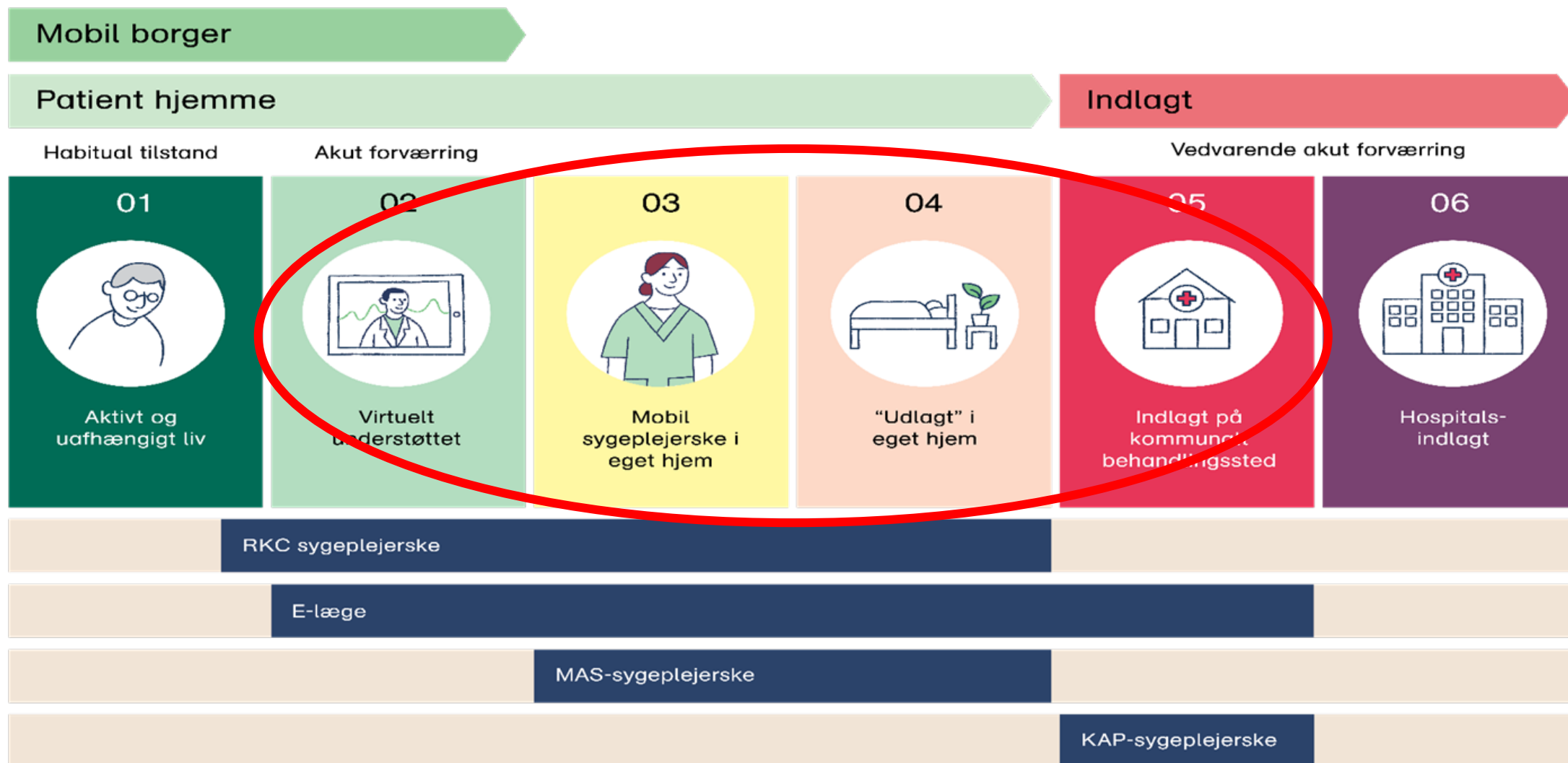
Udnytte de teknologisk muligheder

Vendt sundhedssektor medfører

- Sundhedsydelser tilbydes og leveres tæt på borgerne
 - Øget tilgængelighed
 - Tilpasset de aktuelle behov
 - Laveste effektive omkostnings/omsorgs niveau
- Dataindsamling med fokus på borgeren ikke på faggruppe, data samles i repositories efter indhold
 - Borgeren bliver selv involveret i dataindsamling
 - Data skal ikke sendes rundt
 - Data skal sikres en høj kvalitet i forbindelse med registrering
 - Begrænse den klinikertid der anvendes på dokumentation
- Data indsamlet til klinisk anvendelse skal umiddelbart kunne anvendes til sekundære formål og vise versa
- Det er borgerens sundhedsdata
 - Borgerne skal inddrages

Borgeren i centrum- tilpassede sundhedstilbud

RKC = Respons- og koordinationscenter

MAS = Mobil akut sygepleje

KAP = Kommunal akut plads

Slide fra PreCare projekt

Transformativ digitalisering

- Fokus på organisering der kan løse identificerede og forudseelige problemer
 - organisering af data skal matche opgaver ikke organisations- og faggruppe
- Fokus på borgernes/patienternes behov og muligheder
 - Aktiv borgerinddragelse
- Anvende de mange byggeklodser vi har ikke mindst
 - Tekniske og semantiske standarder
 - ID'er
 - Sundhedsdatanet
 - Koordinerende organer
- Data skal deles ikke sendes
- Sikre borgerne råderet over egne data

Fokus på de nødvendige kulturelle forandringer

System standardisering og integration

System 1

System 2

Organisation

Arbejdssituationer,
koordination og kommunikation
informationsanvendelse

Præsentation

Funktionalitet og databehandling

Dataindhold

Datastruktur

Kommunikations syntaks

Systemarkitektur data format og lagring

Datatransmissionstruktur

Organisatorisk
integration

Arbejds
integration

Bruger-
grænseflade
integration

Funktions
integration

Semantisk
integration

Data
integration

Teknisk
integration

Organisation

Arbejdssituationer,
koordination og kommunikation
informationsanvendelse

Præsentation

Funktionalitet og databehandling

Dataindhold

Datastruktur

Kommunikations syntaks

Systemarkitektur data format og lagring

Datatransmissionstruktur

Udnytte de teknologisk muligheder

- Sikring af data af en høj – standardiseret - kvalitet
 - validering on the fly
- Håndtering af storedatamængder
 - Automatisering og AI:
 - › Patient pathways
 - › Drift og logistik
 - › LLM
- Adgang til data uden fysisk flytning af data
- Kommunikation på – ensartede, brugervenlige – platform(e)

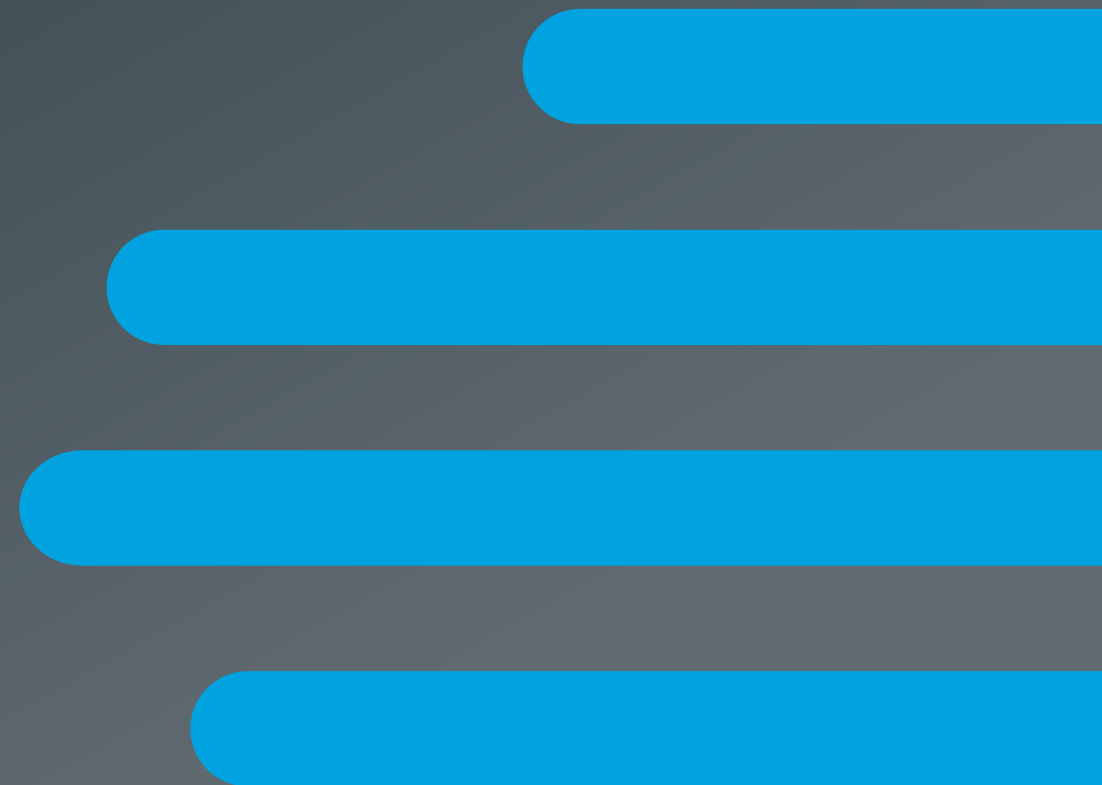
Opmærksomhed på øgede krav til cybersikkerhed og bæredygtighed

Sammenfatning

- Mange nye krav og muligheder
- Eksekvering er ikke blot en teknologisk opgave
- Behov for organisatoriske og kulturelle ændringer
- Nødvendigt med aktiv borgerinddragelse

Vi skal stadig sikre at sundhedsvæsenet er :

Sikkert

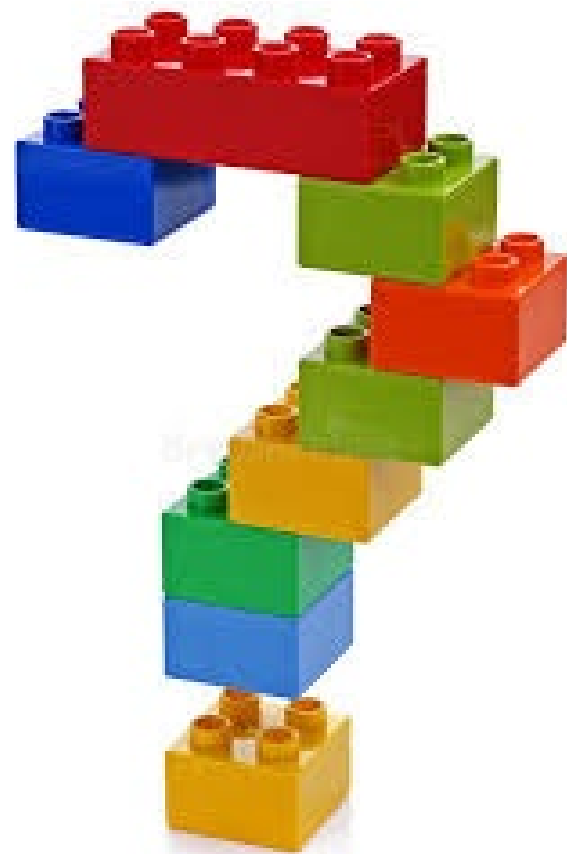
Effektivt

**Patient-
centreret**

Rettidigt

Efficient

Ensartet

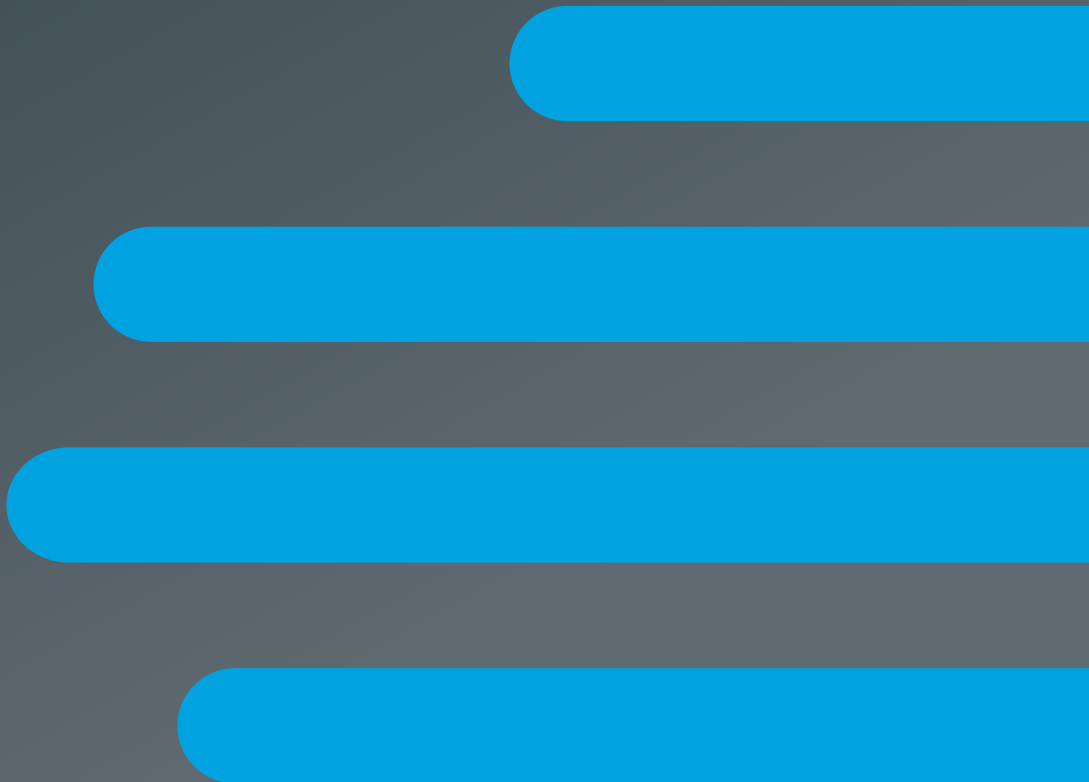
Kontakt oplysninger

Karen Marie Lyng:

karenmarie.lyng@iqvia.com

Søren Vingtoft:

soren@vingtoft.com

Tidsskriftet Ingeniøren 1968

Omtale af et EDB projekt Rigshospitalet

Sådan vil lægens skrivebord se ud om et par år : Ingen papirer, patientens journal hentes frem på dataskærm i løbet af brøkdele af et sekund